

Z kroniki Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej K. U. L.

Ostatnie dwa lata 1948—1950 stały pod znakiem dalszej rozbudowy Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej. Przybyły nowe przedmioty wykładowe i wzrosła ilość studentów.

1. W roku 1948/49 liczba studentów na kursie uniwersyteckim wynosiła 36 osób, w czym 8 kobiet, a na kursie zwyčajnym (Seminarium Duchowne) 67 osób.

W czerwcu 1949 nasi uczniowie, którzy przed trzema laty rozpoczęli studia specjalne, uzyskali pierwsze doktoraty z filozofii: ks. Jerzy Ablewicz z diec. Przemyskiej (rozprawa: *Tomistyczna metafizyka dobra*), ks. Stanisław Kamiński z diec. Podlaskiej (rozprawa: *Fregego dwuwartościowy system aksjomatyczny zmiennych zdaniowych w świetle współczesnej metodologii*), ks. Józef Majkowski T. J. (rozprawa: *Charakter św. Stanisława Kostki. Studium psychologiczne*), ks. Józef Pasterski z diec. Tarnowskiej (rozprawa: *Tomistyczna a suarezjańska definicja substancji. Studium teoretyczno-porównawcze*).

2. Rok 1949/50 przyniósł duże zmiany w strukturze studiów filozoficznych. Zostały one podzielone na grupę Filozofii Teoretycznej i Praktycznej. Taki podział nawiązywał do dawnych tradycji filozoficznych. Był on przecież wprowadzony przez Platona i Arystotelesa, uznawany i stosowany przez scholastykę, a przejęty przez filozofię nowszą, choć ta odrębności poszczególnych działów tak bardzo nie akcentuje. Tak dzieli dziś filozofię J. Maritain, Becher, Paulsen i większość współczesnych filozofów.

Ten nowy podział na dwa kierunki specjalizacji, zgodny z duchem i tradycją filozofii, odpowiadał potrzebom życia dzisiejszego. Grupa Filozofii Praktycznej (etyki i nauk społecznych)

zakłada skondensowane studium poszczególnych nauk filozofii teoretycznej w ciągu pierwszych dwóch lat, a ostatnie dwa lata są poświęcone wyłącznie etyce i naukom społecznym, stanowiącym jakby praktyczne zastosowanie *philosophiae perennis* do życia.

W związku z rozszerzeniem programu studiów na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej objęli wykłady nowi wykładowcy: prof. dr Czesław Strzeszewski, prof. dr Jerzy Kalinowski, O. dr Feliks Bednarski O.P. i ks. dr Stanisław Kamiński.

W bieżącym roku prowadzili wykłady na obu grupach filozoficznych: S. Świeżawski (historia filozofii starożytnej, estetyka), S. Harassek (historia filozofii nowożytnej i polskiej), ks. J. Pastuszka (wstęp do filozofii, psychologia ogólna, psychologia dzieci i młodzieży, współczesne kierunki filozoficzne), Z. Alchimowicz (psychologia eksperymentalna), dr A. Ossendowski (psychopatologia), ks. S. Adamczyk (kwestie wybrane z kosmologii, Bóg i człowiek—metafizyka ich wzajemnych relacji), ks. A. Korcik (elementy logiki matematycznej, logika stoików), ks. S. Kamiński (kurs niższy logiki, metodologia), ks. B. Waczyński T. J. (teodycea), ks. M. Żywczyński (historia Kościoła ze szczególnym uwzględnieniem chrz. doktryn społecznych), ks. J. Keller (etyka ogólna), ks. F. Bednarski O.P. (etyka społeczna), Cz. Strzeszewski (katolicka nauka społeczna), J. Kalinowski (wstęp do nauk społecznych, filozofia prawa), S. Kunowski (pedagogika), J. Turowski (socjologia), W. Staszewski (fizyka). Nadto na kursie seminaryjnym wykładają: ks. J. Drzazga (ontologia) i ks. S. Panas (historia filozofii, teodycea).

Liczba studentów na obu grupach filozoficznych znacznie wzrosła. Na Filozofii Teoretycznej na kursie uniwersyteckim było zapisanych 46 osób, na Filozofii Praktycznej 28 osób, razem 74 osoby. Nadto na kurs seminaryjny uczęszczało 46 osób (klerycy).

Przybyli również nowi laureaci filozofii. Przede wszystkim Rada Wydziału F. Ch. uchwaliła nadać pierwszy doktorat Filozofii honoris causa J. E. ks. dr Stefanowi Wyszyńskiemu, Arcy-

biskupowi Gnieźnieńskiemu i Warszawskiemu, Prymasowi Polski, w uznaniu zasług, jakie położył w zakresie filozofii chrześcijańskiej, a w szczególności etyki społecznej oraz doceniając jego zasługi jako Wielkiego Kanclerza dla Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej w okresie formowania się tegoż Wydziału. Uroczysta promocja Ks. Prymasa S. Wyszyńskiego na doktora honoris causa odbyła się 6 listopada 1949 roku w auli uniwersyteckiej, w obecności przedstawicieli Episkopatu Polskiego, zaproszonych gości i licznie zgromadzonej młodzieży uniwersyteckiej.

W bieżącym roku akademickim, 1949/50 po odbyciu przepisanych studiów, przedstawieniu rozprawy i złożeniu egzaminów ścisłych, uzyskali stopień doktora filozofii: ks. Marian Kurdziałek z diec. Podlaskiej (rozprawa: *Gilbert Anglik i dygresje psychologiczne w jego „Compendium medicinae”*), ks. Wacław Eborowicz z archidiec. Poznańskiej (rozprawa: *Kontemplacja według Plotyna*) i ks. Józef Drzazga z diec. Lubelskiej (rozprawa: *Charakter człowieka według św. Tomasza z Akwinu*).

3. Warunkiem owocnej uniwersyteckiej pracy naukowej są Zakłady, zaopatrzone w biblioteki. Stanowiły one od początku przedmiot szczególnej uwagi władz Wydziału. Wyjątkowo też się rozwinęły. Dzięki darom pojedynczych książek, czy całych księgozbiorów (np. ostatnio zostały włączone do Zakładu Psychologii zaofiarowane książki po zmarłym pośle R. P. w Szwacarii, min. Modzelewskim), zakupom czynionym na szeroką skalę, dzięki pomocy udzielanej nam przez wspomniałomyślnych ofiarodawców, Zakłady nasze znacznie zwiększyły stan swego posiadania. Gdy po wojnie obliczyliśmy ocalałe książki z Zakładu Filozofii i Psychologii, to ilość pozycji książkowych wynosiła około 3000. Obecnie Zakłady uległy podziałowi i reorganizacji. Zakład Historii Filozofii liczy 2200 tomów, Zakład Metafizyki ogólnej i szczegółowej 4200 tomów, Zakład Logiki i Teorii Poznania 1600 tomów, Zakład Psychologii 5100 tomów, Zakład Etyki i Nauk Społecznych 14000 tomów. Razem Zakłady Filozofii Teoretycznej i Praktycznej liczą około 28000 tomów. Do tego do-

chodzą dzieła z filozofii i psychologii, znajdujące się w Bibliotece Głównej KUL., które stanowią również poważną pozycję. Niektóre działy filozoficzne i psychologiczne są już dziś pokaznie reprezentowane i pozwalają na pracę naukową na miejscu, zwłaszcza że Zakłady rozporządzają dobrymi katalogami alfabetycznymi a niektóre także katalogami działowymi i rzeczowymi.

4. Na wzmiankę zasługuje jeszcze działalność towarzystw naukowych. Profesorowie i pomocnicze siły naukowe wchodzi w większości w skład *Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, tworząc w nim oddzielną Sekcję Filozoficzną, która w niedługim czasie przetworzy się w samodzielny Wydział Naukowy. Na posiedzeniach Towarzystwa Naukowego wygłaszane są referaty naukowe, z których streszczenia drukowane są w Sprawozdaniach Tow. Naukowego.

Studenci filozofii zgrupowani są w *Kole Filozoficznym imienia św. Tomasza z Akwinu Studentów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, istniejącym od dwóch lat. W ramach Koła Filozoficznego, które swe zebrania odbywa raz lub dwa razy na miesiąc, członkowie opracowują referaty naukowe, zapoznają się z bieżącą literaturą filozoficzną, odbywają zebrania dyskusyjne i pogłębiają swoje studia. Koło wydaje również skrypta z wykładów i urzęda repetytoria przed kolokwiami i egzaminami.

Ks. Józef Pastuszka

Dziekan Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej
K. U. L.